

29.10.2020

Koitereen säännöstelyn seurantatyöryhmän kokous

Aika:	16.9.2020 klo 10	
Paikka:	Ilomantsin kunnantalo	
Läsnä:	Teemu Sarnola	Vattenfall Oy
	Eero Hämäläinen	Kivilahden kyläyhdistys ja osakaskunta
	Kyösti Ikonen	Tyrjänsaaren kyläyhdistys
	Seppo Lehtinen	Huhuksen kyläyhdistys
	Eila Piippo	Ilomantsin kunta
	Jarno Saastamoinen	Ilomantsin kunta
	Tapio Tykkyläinen	Ilomantsin kunta
	Marjut Ahokas	Ilomantsin kunta
	Vilma Lehtovaara	Pohjois-Karjalan ELY-keskus
	Teppo Linjama	Pohjois-Karjalan ELY-keskus
	Helena Haakana	Pohjois-Karjalan ELY-keskus

1. Kokouksen avaus, edellisen kokouksen muistio ja ajankohtainen vesitilanne

Puheenjohtaja Teppo Linjama avasi kokouksen. Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio ja tämän kokouksen asialista.

Koitereen vedenkorkeus on tällä hetkellä suosituksen mukainen. Virtaama on ollut keskimääräistä suurempi kesän ajan. Kevätkuoppa oli pieni viime talvena. Vuodenvaihteessa 2019–2020 oli lämmintä ja vesisateita, ja vedenkorkeus oli ajankohtaan nähden ennätyskorkealla huhtikuun alkupuolelle saakka. Vedenkorkeuden lasku aloitettiin vasta helmikuussa, kun pakkasia oli kunnolla. Lumimäärien perusteella ennustettiin suurta kevättulvaa, mutta ennusteet eivät toteutuneet täysin.

2. Suositusten toteutuminen vuonna 2019

Suositus 1. Talven ja kevään vedenkorkeudet

Pyritään pitämään vedenpinta helmikuun alussa (6.2.) vähintään korkeustasolla, joka ei heikennä rantavyöhykkeen eliöstön nykyistä tilannetta.

Koitereen vedenpinnan korkeus oli 6.2.2019 tasolla NN+142,98 m, joka on ajankohdan keskimääräisen tason alapuolella (NN+143,10 m), mutta tason NN+142,80 m yläpuolella.

Pyritään nostamaan kevään alimpia vedenkorkeuksia sellaisina keväinä, jolloin on ennustettu poikkeuksellisen pieni kevättulva, mikäli tästä ei aiheudu haittaa vesivoimatuotannolle.

Kevään vedenkorkeuden minimitaso oli Koitereella NN+142,17 m, joka oli korkeammalla kuin minivedenkorkeuden keskimääräinen arvo (NN+142,06 m).

Suositus 2. Alkukesän vedenkorkeudet

Kesäkuussa vedenkorkeus pyritään pitämään tasolla NN+143,60–143,75 m märkiä keväitä lukuun ottamatta ja saavuttamaan ylin vedenkorkeus jo kuun alkupäivinä (tavoite: suositus toteutuu 8 vuotena 10:stä).

Alkukesän ylin vedenkorkeuden taso NN+143,75 m saavutettiin 11.6.2019. Vedenpinnan korkeus oli kesäkuussa tasolla NN+143,66–143,75 m. Kevään ylin vedenkorkeus saavutettiin hyvin jo alkukesästä, eikä vedenpinnan korkeutta 143,75 m ylitetty.

Suositus 3. Loppukesän vedenkorkeudet

Lasketaan elokuussa vedenpinta tasolle NN+143,50–143,60 m, mikäli tästä ei aiheudu kohtuuttomia voimataloustappioita (tavoite: suositus toteutuu 8 vuotena 10:stä).

Koitereen vedenpinnan korkeus oli elokuussa tasolla NN+143,49–143,54 m.

Pyritään siihen, että vedenpinta laskisi kesän aikana alkukesän ylimmästä vedenkorkeudesta elokuun alimpaan vedenkorkeuteen vähintään 20 cm (tavoite: suositus toteutuu 7 vuotena 10:stä).

Kesäkuun ylimmän ja elokuun alimman veden korkeuden ero oli 26 cm, samoin kuin alkukesän ylimmän ja elokuun alimman erotus. Elokuussa vedenpinta pysyi käytännössä suosituskorkeudella, ja vedenpinnan lasku kesäkuulta elokuulle toteutui.

Vedenpinta ei poikkeuksellisia tilanteita (esim. koneistoremontit, poikkeukselliset vesiolosuhteet) lukuun ottamatta saa ylittää tasoa NN +143,80 m kuin lyhytaikaisesti (alle viikko).

Vedenkorkeus ei ylittänyt tasoa NN+143,80 m.

Suositus 4. Loka-joulukuun vedenkorkeudet

Syksyn ja loppuvuoden ylimmät vedenkorkeudet pidetään tason NN+143,85 m alapuolella, mikäli tästä ei aiheudu huomattavaa haittaa vesivoimatuotannolle. (tavoite: vedenpinta saa ylittää tason NN+143,85 m 1–2 vuotena 10:stä, lyhytaikaisia (alle viikko) ylityksiä ei oteta huomioon).

Koitereen vedenpinta on ollut loka-joulukuussa välillä 143,37–143,75 m.

Kommentteja

Vedenpinnan korkeuksiin vuonna 2019 oltiin yleisesti tyytyväisiä.

Kevätkuopan aikaan vedenpinnan taso oli suositusten mukainen, mutta kuopan toivottiin olevan kuitenkin pienempi.

Suositus 5. Rantojen suojaus

Vattenfall on elokuussa 2020 tilannut työn Larinsaaren männyn suojaamiseksi. Puu tuetaan rakentamalla sen ympärille hirsistä arkku, joka täytetään kivillä.

Mittaritarkastelut

Käytiin läpi myös vuoden 2019 vedenkorkeuksien vaikutukset eri seurantamittareihin.

3. Vesiin liittyvät yhteistyömahdollisuudet, keskustelua

Keskusteltiin säännöstelyn kehittämisen seurantatyön integroimisesta muuhun vesistöihin liittyvään toimintaan Koitereen ja Koitajoen alueella.

Työryhmässä oltiin yleisesti sitä mieltä, että kokonaisvaltaisemman näkemyksen saamiseksi ja käytännön työn edistämiseksi yhteistyö olisi tarpeen. Yhteistyöhön haluttiin mukaan laajasti kaikki toimijat. Freshabit Life IP Koitajoki -hankkeessa perustettu Koitere-Koitajoki -foorumi katsottiin sopivaksi yhteistyötahoksi. Seuraava foorumi on suunniteltu järjestettäväksi alkuvuodesta 2021. Pohjois-Karjalan biosfäärialue on myös mukana foorumissa.

Sovittiin, että pyritään osallistumaan seuraavaan Koitajoki-Koitere -foorumiin. Foorumia järjestävän yhteistyöryhmän kanssa käydään alustavia keskusteluja yhteistyön muodoista ennen foorumia. Pohjois-Karjalan ELY-keskus (Pohjois-Karjalan biosfäärialue ja Freshabit Life IP -hanke) toimisi näiden keskustelujen kokoonkutsujana. Esitettiin toive, että ELY-keskus ottaisi yhteyttä Ilomantsin kuntaan ja pyytäisi mukaan yhteistyöhön laajasti myös eri elinkeinoja (metsätalous, turvetuotanto, matkailu, muu palveluala, kuljetusyrittäjät ym.) ja muita alueen toimijoita. Päämääränä olisi alustavasti käydä läpi työn tavoitteita ja onko niitä saavutettu sekä miten työtä tullaan jatkamaan ja ketkä toimivat vastuutahoina. Näistä teemoista käytäisiin sitten laajempaa keskustelua Koitajoki-Koitere -foorumissa.

Lisäksi keskustelussa nousi esille myös yksittäisiä kunnostuskohteita. Kelsimänjoen, Ristipuron ja Iljanpuron alueilla olisi tarvetta vesiensuojelurakenteille. Keskusteltiin myös Koitereen ja Koitajoen merkittyjen veneilyväylien kunnosta ja kunnostusvastuusta. Kunnossapito on luovutettu Ilomantsin kunnalle väylien valmistuttua. Keskusteltiin mahdollisuudesta, että väylän käyttäjiltä saataisiin palautetta puuttuvista väylämerkeistä suoraan väylän ylläpitäjälle.

4. Muut mahdolliset asiat

Teemu Sarnola kertoi Vattenfallin hakemista muutoksista Pamilon voimalaitoksen lupiin. Viime vuonna jätetyssä lupahakemuksessa haettiin Ala-Koitajoen juoksutusvirtaaman lisäyksen pysyttämistä sekä Pamilon voimalaitoksen maksimivirtaaman nostoa. Lupa myönnettiin molempiin haettuihin muutoksiin, mutta voimalaitoksen virtaaman nostosta on jätetty valitus. Valitus on käsitteilyssä Vaasan hallinto-oikeudessa.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.05.

Joensuussa 5.11.2020

Teppo Linjama
puheenjohtaja

Helena Haakana
sihteeri